EVALUAREA ȘI PARTICULARITĂȚILE SALE ÎN CADRUL LECȚIEI DE LIMBĂ GERMANĂ CA LIMBĂ STRĂINĂ

CAZACU Parascovia, masterandă, licențiată în Științe ale Educației

Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Litere,
Departamentul Limba Engleză și Limba Franceză Specializată

The aim of this article is to determine the main characteristics related to assessment and its particularities, such as classifications, functions and criteria. In order to reveal the need and importance of the assessment system in German language class, it is considered essential to achieve a number of objectives, such as: defining the assessment and its meaning; explaining the importance of pupils assessment; highlighting the key functions in the assessment process; analysing reading, writing, listening and speaking skills in the German class as part of assessment system; using the teaching strategies during the assessment in the German class; recognizing the role of assessment in teaching German as a foreign language;

***Key-words**:* assessment, reading skill, listening skill, writing skill, speaking skill, grading system, National Curriculum, CEFR

Educația este un instrument cu ajutorul căruia se intervine în procesele de dezvoltare a unei societăți. Există o strânsă legătură între dezvoltarea educației și starea societății. Se știe că progresul națiunilor depinde de nivelul de educație promovat de către acestea, prin urmare școala își asumă o responsabilitate socială foarte mare. În plus, procesul de instruire și sistemul de evaluare a elevilor duc la o creștere a calității vieții.

Evaluarea în domeniul educației și creșterii ni se pare a fi un proces complex de comparare a rezultatelor activității didactice cu obiectivele planificate (evaluarea calității), cu resursele utilizate (evaluarea eficienței) sau cu analizele anterioare (evaluarea progresului), [3, p. 139]. Succesul în învățare nu ar trebui să fie recunoscut doar printr-o performanță academică riguroasă. Nu putem neglija rezultatele obținute la predare, care sunt exprimate prin note. Respectiv, următoarele documente sunt luate drept sisteme de evaluare: Un test este o încercare metodologică de a determina dacă proprietățile sau performanța unui lucru, a unei persoane sau a unei

ipoteze corespund așteptărilor. În funcție de subiect, se face distincția între studii educaționale, psihologice, sociologice, psihologice sociale, culturale și alte teste. Examinarea (examenul) este o procedură în care cunoștințele sau abilitățile, în general o performanță, sunt determinate de sarcini sau întrebări specifice.

Prin intermediul monitorizării continue a realizărilor academice, rezultatele academice ale elevilor sunt evaluate pe o scară de 100 de puncte pentru fiecare sarcină efectuată (nota 10=100-92p.; nota 9= 92-81p.; nota 8= 81-67p.; nota 7= 67-50p.; nota 6= 50-30p.; nota 5-1= 30-0p.), iar rezultatul final al realizării academice continue se determină prin calcularea mediei aritmetice a tuturor notelor primite în perioada academică. Elevii care nu au acordat pozitiv evaluarea admiterii la discipline, nu li se permite să susțină examenul final.

Sistemul de evaluare a cunoștințelor include o evaluare semestrială (de două ori pe semestru) și o evaluare finală (examenele de promovare). Disciplinele sunt evaluate în a 8-a și a 15-a săptămână a perioadei academice. Nota finală este determinată pentru fiecare disciplină, care este compusă din media aritmetică a rezultatelor ambelor evaluări și notelor primite în perioada academică.

Evaluarea în procesul educațional este o activitate care colectează, organizează și interpretează date despre impactul relației profesor-elev pentru a face funcționarea întregului sistem educațional mai eficient. Evaluarea este feedback pentru elevi, profesori, părinți și factorii de decizie. Rezultatele ajută la luarea deciziilor în ceea ce privește prognoza, prezicerea costurilor economice ale educației și schimbarea curriculumului. Prin urmare, scopul principal al evaluării este de a furniza datele necesare pentru a lua cele mai bune decizii educaționale. Pentru ca acestea să fie efectiv luate corect se va lua în considerație următoarele operații: măsurarea, aprecierea și evaluarea propriu-zisă:

- **Măsurarea** reprezintă demers evaluativ cantitativ, care constă în atribuirea de simboluri (cifre, litere, calificative) unor elemente care constituie obiectul măsurării (subiecți, caracteristici, însușiri). Obiectul măsurării trebuie definit în mod clar prin comportamente sau caracteristici observabile. [4, S.7]

Exactitatea măsurării este în funcție de:

- calitatea instrumentelor utilizate (probe, teste etc.);
- gradul de adecvare a acestora în raport cu specificul fenomenelor măsurate;
- capacitatea evaluatorului de a exprima cu ajutorul numerelor ceea ce este caracteristic fenomenelor vizate.

- **Notarea** presupune precizarea şi mai exactă, rafinarea semnificaţiei atribuite prin măsurare, graţie emiterii unor judecăţi de valoare asupra rezultatelor şi adoptării deciziei. În actul evaluativ decizia este luată ca urmare a asocierii rezultatelor cu scări de notare şi acordării de note sau calificative şcolare. Notarea reprezintă acţiunea cadrului didactic de apreciere prin note şcolare a progresului şcolar realizat de elevi, respectiv cuantificarea nivelului lor de cunoştinţe, abilităţi, capacităţi, atitudini, aptitudini, etc. Calitatea aprecierii este dependentă în mare măsură de experienţa şi trăsăturile personalităţii evaluatorului, de gradul de pregătire docimologică a acestuia. [*Ibidem*, S.7]
- **Evaluarea efectivă**, numită și decizia, se referă la întregul proces de măsurare și evaluare, ce prelungește actul aprecierii într-o notă, caracterizare, hotărâre, recomandare şi vizează măsuri de îmbunătățire a activității în etapele următoare. [*Ibidem*, S.7]

La baza procesului de evaluare, documentele precum: Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi și Cadrul de referinţă al Curriculumul Național, în particular pentru limbi străine, se identifică ca suporturi pentru cadrul didactic pentru a aprecia cunoștințele elevilor dobândite pe parcursul unui an școlar. Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi este un document publicat de Consiliul Europei, în 2001, care definește 6 niveluri de referință de stăpânire a unei limbi străine: A1 (nivelul introductiv), A2 (nivelul de baza), B1 (nivel intermediar), B2 (nivelul post-intermediar), C1 (nivelul autonom: pentru o folosire regulată în contexte de dificultate rezonabilă), C2 (nivelul stăpânire)**.** În același timp, documentul își propune următoarele obiective:

- CECRL permite comparabilitatea transfrontalieră a calificărilor lingvistice.
- CECRL facilitează recunoașterea reciprocă a calificărilor lingvistice.
- CECRL oferă o bază pentru dezvoltarea programelor, examenelor, manualelor etc.

Aceste obiective sunt atinse în următoarele moduri:

- CECRL descrie cunoștințele și abilitățile de care elevii, care învață o limbă străină, au nevoie pentru a putea comunica în limba respectivă.
- CECRL definește nivelurile de competență care fac măsurabil progresul învățării.

Cadrul de referinţă al Curriculumului Naţional reprezintă documentul care defineşte fundamentele conceptuale, metodologice şi praxiologice ale politicilor curriculare pentru învăţământul general. Totodată, Cadrul de referinţă al Curriculumului Naţional va asigura implementarea

unor schimbări de esenţă, prevăzute de Codul Educaţiei al Republicii Moldova (2014), Strategia de Dezvoltare a Educaţiei pentru anii 2014-2020, „Educaţia-2020", documente internaţionale care reglementează spaţiul european pentru educaţie. [2, S.5] În legătură cu procesul de evaluarea în curriculumului național, este atașat un algoritm pentru evaluarea calității testelor pentru examenele de bacalaureat în limbi străine. Acest algoritm stabilește evaluarea candidatului pentru următoarele competențe:

- Evaluarea abilităților de comunicare: înțelegerea și descifrarea mesajului scris;
- Evaluarea abilităților lingvistice;
- Evaluarea competențelor culturale și pragmatice;
- Evaluarea abilităților civice și pragmatice.

Conform cadrului taxonomic, testele includ:

- 3 elemente la nivel de cunoștințe;
- 5 la nivel de aplicație;
- 2 elemente la nivel de integrare.

Ca o totalizarea a celor relatate mai sus, procentajul se atribuie după cum urmează:

- Pentru recepționarea de texte scrise - 30%
- Pentru cunoștințe de gramatică - 20%
- Pentru crearea de texte pe subiecte culturale - 20%
- Pentru crearea de texte pe subiecte libere - 30%

În cadrul lecției de limbă germană, competențele elevilor (citire, audiere, scriere și vorbire) vor fi evaluate în conformitate cu indicatorii specifici, enunțați în documentele menționate mai sus, Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi și Cadrul de referinţă al Curriculumul Național.

La evaluarea **competenței de înțelegere a citirii**, fiecărei sarcini i se atribuie o valoare punctuală specifică. De exemplu, sarcinile cu răspunsuri alternative vor fi evaluate cu câte un punct fiecare, cele cu alegere multiplă - două puncte de fiecare, iar sarcinile ce stabilesc o relație vor fie apreciate fie cu câte un punct sau mai multe - în funcție de complexitatea sarcinii. Referitor la întrebările asupra textului, se poate acorda un punct întrebărilor simple și două puncte, celor mai complexe.

Pentru toate elementele care vizează înțelegerea textului, răspunsurile se bazează pe conținutul textului citit, iar erorile gramaticale și de ortografie nu sunt luate în considerare, acestea fiind subliniate oricum. Prin urmare, un scor de 30 de puncte este dat în programa națională de evaluare a abilităților de comunicare cu referire la competența specifică a înțelegerii scrise a textului. Numărul dat de puncte este împărțit pentru cele 6 sarcini

care reflectă înțelegerea textului citit. În următoarea secvență, voi descrie distribuția scorului.

- Prima sarcină primește 6 puncte (2 puncte pentru fiecare dintre cele 3 întrebări), numai dacă răspunsul este corect și complet. Dacă răspunsul este parțial corect și parțial îndeplinește cerința, se acordă 1 punct pentru fiecare dintre cele 3 întrebări. Și dacă răspunsul este greșit și nu îndeplinește cerința, se acordă 0 puncte.
- A doua sarcină are 4 puncte, dintre care răspunsul corect conform cerinței (două alegeri) primește 2 puncte pentru încercuirea unei litere în fața răspunsului corect la fiecare întrebare (2 + 2 = 4 P.). Pentru răspunsul corect și incomplet (1 selecție), se acordă 2 puncte dacă o literă este încercuită în fața răspunsului corect la o întrebare (2 + 0 = 2 P.). Și se dau 0 puncte pentru un răspuns greșit.
- A treia sarcină are 6 puncte, dintre care se acordă răspunsului corect și complet (2 răspunsuri și 2 justificări), câte un punct pentru fiecare răspuns corect „Adevărat sau Fals” (1 + 1 = 2P.), iar pentru fiecare justificare corectă sunt acordate două puncte, enunțată printr-o afirmație din textul analizat (2 + 2 = 4P.). Dacă răspunsul este corect și parțial complet (2 răspunsuri și 1 justificare) - 4P, pentru fiecare răspuns corect „Adevărat sau Fals” se acordă un punct (1 + 1 = 2P.) și două puncte se acordă pentru o justificare corectă printr-o afirmație din textul analizat (2 P.). Dacă răspunsul este corect și parțial complet (1 răspuns și 1 justificare) - 3P, deoarece se acordă un punct pentru un răspuns corect „Adevărat sau Fals” (1 + 0 = 1P.) și două puncte pentru o justificare corectă pe baza unei afirmații din textul analizat (2 P.). Răspunsul corect și incomplet (2 răspunsuri și fără justificare) va fi apreciat cu 2 P., deoarece pentru fiecare răspuns corect „Adevărat sau Fals” se oferă un punct (1 + 1 = 2P.). Răspunsul corect și incomplet (1 răspuns și nici o justificare) va primi 1P, fiindcă se acordă un punct pentru un răspuns corect „Adevărat sau Fals” (1 + 0 = 1P.). Răspunsul greșit obține 0 puncte.
- Al 4-lea exercițiu are atribuite 4 puncte, dintre care răspunsul corect, concret și complet conform cerinței (2 sinonime) primește câte două puncte pentru scrierea a două sinonime luând în considerație semnificația cuvintelor specificate (2 + 2 = 4P.). Răspunsul corect, concret și incomplet (1 sinonim) este marcat cu 2 puncte (2 + 0 = 2P.) Și răspunsul greșit se notează cu 0 puncte.
- Exercițiului 5 i se acordă 2 puncte dacă răspunsul este corect și complet, în baza formulării unui titlu care corespunde sensului textului. Dacă răspunsul este parțial corect, elevul este notat cu doar 1 punct pentru formularea unui titlu, care reflectă parțial sensul textului. Dacă elevul răspunde greșit, obține 0 puncte.

- În exercițiul 6, elevul va fi evaluat cu 8 puncte dacă formulează mesajul textului clar și coerent și, de asemenea, respectă volumul de 35-40 de cuvinte. Răspunsul corect, coerent și incomplet este apreciat cu 4 puncte, dacă formularea mesajului conține unele aspecte ale ideii principale, luându-se în considerare volumul de 20 până la 29 de cuvinte. Dacă răspunsul este parțial corect și incomplet, elevul primește 2 puncte pentru formularea mesajului text în care gândurile nu urmează nici o ordine logică.

Competența auditivă este cea mai importantă abilitate, deoarece 45% din comunicarea de zi cu zi constă în ascultare. De asemenea, ea este esențial pentru dezvoltarea altor abilități, în special vorbirea. Abilitatea de a înțelege și de a procesa limbajul vorbit este o condiție indispensabilă pentru participarea cu succes la comunicarea orală. Un curs de limbi străine ale cărui obiective includ dezvoltarea abilităților de comunicare orală trebuie, prin urmare, să depună eforturi intense pentru a dezvolta abilități de percepere auditivă. Dacă competența auditivă se exersează și se testează în cadrul lecțiilor comunicative de limbă germană, atunci trebuie să de oferit elevilor sarcini de ascultare pe diferite tulpini auditive, cu alte cuvinte, sarcini de ascultare globală, selectivă sau detaliată. Pe de altă parte, elevii trebuie să învețe să folosească diferitele stiluri de ascultare, pe care le utilizează în limba lor maternă și pe care le folosesc automat acolo.

În Republica Moldova nu există teste naționale care să evalueze competența auditivă într-o limbă străină. Prin urmare, elevii au posibilitatea de a susține teste internaționale, cum ar fi DSD (Diploma de limba germana), care le oferă posibilitatea de a-și dovedi înțelegerea de ascultare în limba germană. În secțiunea dată a testului există cinci sarcini în care se audiază un dialog de cca 700 de cuvinte, un monolog de cca 700 de cuvinte, și patru secvențe audio de cca 100 de cuvinte. Pentru primele patru sarcini textele, audierea se face de două ori și o singură dată pentru ultima. Partea de înțelegere auditivă durează aproximativ 40 de minute, plus zece minute pentru transferul soluțiilor pe o foaie de răspuns. La examen se poate de audiat toate cele cinci sarcini de pe un CD, care conține și pauzele necesare; Nu este permis niciun dicționar pentru rezolvarea sarcinilor. În înțelegerea de ascultare, fiecărei sarcini i se atribuie o valoare punctuală specifică (1 punct sau 2 puncte). Cu ajutorul unei scale de notare, punctele pot fi apoi convertite în note. În cazul tipului de sarcină de implementare grafică, se acordă 1 punct pentru fiecare indicație de traseu (adică pentru fiecare referință direcțională).

Pentru a aprecia **competența de scriere** a unui elev este nevoie de anumite criterii care să ajute la evaluarea acesteia. Astfel de criterii sunt, de exemplu, corectitudinea gramaticală, cunoașterea și aplicarea vocabularului, corectitudinea ortografică, stăpânirea punctuației și a structurii textului. Atunci când elevii au o însărcinare ce implică competența de scriere, ei

trebuie să urmeze textul, adică scopul comunicativ al acestuia, structura corespunzătoare a textului dat, completitudinea și conexiunea logică a enunțurilor individuale și, în același timp, să stăpânească o formularea lingvistică coerentă la expunerea/ scrierea afirmațiilor proprii. Cadrul curriculumului național pentru evaluarea examenelor de limbi străine, secțiunea competența de scriere, prevede că candidatul va fi evaluat conform realizării de interacţiuni în comunicarea scrisă, redactând propriile texte și alte texte funcţionale, complexe, structurate din punctul de vedere al gramaticii, al regulilor de punctuaţie, al lexicului și ortografiei și al utilizării conectorilor logici. De asemenea va fi apreciată cunoașterea și aplicare culturală a limbajului, comportamentului lingvistic și comportamentului comunicaţional scris, prin evaluarea aspectelor comunicative și formale (adică gramatică, lexic, ortografie și punctuație) separat, deoarece elevii scriu uneori scrisori sau cărți poștale care sunt adecvate din punct de vedere comunicativ, dar din punct de vedere lingvistic sunt incorecte, precum și cele care sunt corecte din punct de vedere lingvistic, dar care nu și-ar atinge scopul comunicativ într-o situația reală (deoarece lipsesc informațiile esențiale). *[1, S. 108-126]*.

Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi face distincție între:

- vorbire coerentă, adică susținerea unui monolog sau a unui discurs în fața unui public și
- capacitatea de a participa la conversații, în care abilitățile de ascultare și vorbire sunt strâns legate.

Diferențele dintre aceste două forme de **competențe de vorbire** au un impact asupra organizării și practicii în cadrul orelor. Exercițiile de pregătire pentru vorbire pot fi realizate de elevi în mare parte singuri și în mod independent, în timp ce cel puțin o altă persoană trebuie să fie mereu implicată în aceste exerciții pentru a participa la conversații.

În cadrul orei de germană, cadrul didactic poate evalua elevii luând în considerare una dintre cele 5 activități de evaluare a competenței lingvistice. Cele cinci tipuri de activități pentru evaluarea abilității de vorbire sunt:

- Vorbire intensivă - în contextele de evaluare, producția de limbaj oral scurt este utilizată pentru a demonstra competența dată într-o gamă restrânsă de relații gramaticale, lexicale sau fonologice. Elevul trebuie să cunoască proprietățile semantice pentru a putea reacționa, dar interacțiunea cu un interlocutor sau profesor este cel puțin minimă.

Citirea cu voce tare: profesorul ascultă o înregistrare și evaluează elevii pe baza unui număr de factori fonologici și a fluenței acestora. Unele variante ale acestei sarcini sunt: citirea în pereche a unui dialog scris; citirea

propozițiilor care conțin perechi minime; citirea unei informații dintr-o diagramă.
Finalizarea dialogului: elevii citesc dialogul astfel încât să se poată gândi la completarea corectă a liniilor. Profesorul produce o parte oral și elevii răspund.

- Vorbire receptivă - implică interacțiune și înțelegerea textului, dar oarecum la un nivel limitat sau la o conversație foarte scurtă, salutări standarde și discuții mici, întrebări simple și comentarii.

Întrebare și răspuns: elevii răspund la întrebările pe care profesorul le adresează.
Oferirea de indicații: elevului i se cere să dea anumite indicații, reieșind din contextul dat.
Parafrazare: elevului i se cere să parafrazeze ceea ce a auzit sau a citit în două sau trei propoziții.

- Vorbirea interactivă - diferența dintre vorbirea receptivă și cea interactivă constă în lungimea și complexitatea interacțiunii, care uneori implică schimburi de teme multiple și / sau participanți multipli.

Interviul: este un schimb personal între profesor și elev. Fazele unui interviu sunt: încălzirea, verificarea nivelului, sondarea, procesarea.
Jocurile de rol sunt activități educaționale obișnuite în lecțiile comunicative de germană.
Discuții și conversații: Aceste două sarcini de vorbire oferă un nivel de autenticitate și spontaneitate pe care alte tehnici de evaluare nu le pot oferi.

- Vorbire extinsă - sarcinile de producție orală extinse includ discursul, prezentările orale și povestirea, în care capacitatea ascultătorilor de a interacționa oral este fie sever limitată, fie exclusă.

Prezentările orale sunt sarcina cea mai obișnuită atunci când se evaluează discursuri mari. Acestea sunt evaluate în funcție de conținutul lor.
Povestirea cu ajutorul imaginilor: Elevii descriu o poveste bazată pe o serie de imagini pe care le-au văzut anterior.
Relatarea unei povești, unei știri: Elevii sunt rugați să nareze o poveste despre ceva ce au auzit sau au citit.

- Vorbirea imitativă este abilitatea de a inversa (imita) pur și simplu un cuvânt sau o frază. Singurul rol al ascultării este de a salva temporar o solicitare suficient de lungă pentru ca vorbitorul să mențină intervalul scurt de vorbire care trebuie mimat. Sarcinile de vorbire imitative se bazează pe repetare. Elevii trebuie doar să repete o propoziție pe care o aud.

Concluzie: Evaluarea, împreună cu predarea și învățarea, este o componentă operațională fundamentală a procesului de învățare. Este elementul de reglare și auto-reglare al legăturii inverse prin sistemul educațional. În ceea ce

privește corelațiile sistemice dintre predare –învățare - evaluare, evaluarea ne informează despre eficacitatea strategiilor și metodelor de predare-învățare, dar și despre corectitudinea stabilirii obiectivelor operaționale și măsura în care acestea pot fi găsite în rezultatele școlare. Este absolut inadmisibil (din punct de vedere psihopedagogic şi al deontologiei profesionale) să se predea una şi să se ceară (la evaluare) alta. Cerinţele probelor de evaluare trebuie să fie identice cu cerinţele formulate în procesul predării, prin obiectivele anunţate. Astfel încât evaluarea să-i conducă pe elevi spre o autoevaluare, o autoapreciere corectă şi spre o îmbunătățire continuă a performanțelor obținute.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

1. BUCUN N. ș. a. *Referențialul de evaluare a competențelor specifice formate elevilor,* Tipografia Centrală, Chişinău, 2014. S. 108-126
2. GUȚU V. ș. a. *Cadrul de referință al Curricumului National,* Editura Lyceum, Chișinău, 2017. S.5
3. JINGA, I., Conducerea Învațământului. Manual de management instrucțional, Editura Didactica și Pedagogica, Bucuresti, 1993. S. 139
4. PĂUN, C., *Rolul și funcțiile evaluării*, G.P.P. Pui de Lei, Pitești (DOC), S.7